

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

2024 YILI
**FAALİYET GENEL
DEĞERLENDİRME RAPORU**

Eylül 2025

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

2024 YILI

FAALİYET GENEL

DEĞERLENDİRME RAPORU

Eylül 2025

2024 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 39'uncu maddeleri gereği hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

İÇİNDEKİLER

GENEL ÇERÇEVE	1
1.1. Giriş	1
1.2. Değerlendirmelerin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı	2
İDARE FAALİYET RAPORLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	5
2.1. Sunum ve İçerik Yönünden Değerlendirme	6
2.2. Mali Bilginin Değerlendirilmesi.....	7
2.2.1. Mali Tablo Bilgisinin Değerlendirilmesi	7
2.2.2. Bütçe Uygulama Sonuçlarının Değerlendirilmesi.....	9
2.3. Performans Bilgisinin Değerlendirilmesi	11
GENEL FAALİYET RAPORUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ	13
MAHALLİ İDARELER GENEL FAALİYET RAPORUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ	19
EKLER.....	23

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Değerlendirme Kapsamına Alınan Kurum Sayısı.....	5
Şekil 2: Sunum ve İçerik Yönünden Değerlendirme	7
Şekil 3: Mali Tablo Bilgisinin Değerlendirilmesi	8
Şekil 4: Bütçe Uygulama Sonuçlarının Raporlanmasının Değerlendirilmesi	10
Şekil 5: Performans Bilgisinin Değerlendirilmesi	12

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL ÇERÇEVE

1.1. Giriş

Sayıştay tarafından yürütülen denetimlerin amacı; bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu mali yönetiminin hukuka uygun olarak yürütülmesi ve kamu kaynaklarının korunması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi, hesap verme sorumluluğu ile mali saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır. Sayıştay, bu amaçlar doğrultusunda kamu idarelerinin mali faaliyet, karar ve işlemlerini hesap verme sorumluluğu çerçevesinde denetleyerek sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine doğru, yeterli, zamanlı bilgi ve raporlar sunar.

Bu kapsamda 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu gereğince Sayıştay tarafından düzenlenmesi gereken raporlar arasında yer alan Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu; kamu idareleri tarafından Sayıştaya gönderilen idare faaliyet raporları, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından Sayıştaya gönderilen Genel Faaliyet Raporu ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Sayıştaya gönderilen Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu'nun değerlendirme sonuçları dikkate alınarak hazırlanmaktadır.

Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu'nun amacı stratejik plan, performans programı ve bütçe ilişkisi bağlamında üst yöneticilerin güvence beyanı vererek kamuoyuna açıkladığı mali bilgi ve performans bilgisinin doğruluğuna güvence vermektir.

Faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin denetim sonuçları ile karşılaştırılması sonucunda hazırlanan Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, kamu kaynaklarını kullananların faaliyet sonuçları hakkında doğru ve güvenilir bilgi sağlaması ve kamu hizmeti yürütenlerin yönetsel hesap verme sorumluluklarını geliştirmesi yoluyla kamu mali yönetiminde saydamlık ve hesap verme sorumluluğuna dayalı stratejik yönetim anlayışının geliştirilmesinde önemli bir araçtır.

2024 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, 5018 sayılı Kanun'un 41'inci ve 6085 sayılı Kanun'un 39'uncu maddeleri ile Faaliyet Raporları Değerlendirme Rehberi'ne göre;

- Kamu idareleri üst yöneticileri tarafından hesap verme sorumluluğu çerçevesinde kamu idarelerinin faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde hazırlanan 2024 yılı idare faaliyet raporlarında,
- Merkezi yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının 2024 yılındaki faaliyet sonuçlarına ve mahalli idarelerin mali yapılarına ilişkin genel değerlendirmeleri içerecek şekilde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan 2024 Yılı Genel Faaliyet Raporu'nda,
- Mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporları esas alınarak mahalli idarelerin genel durumunu ortaya koymak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan 2024 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu'nda

yer alan bilgilerin kanunlar ve diğer hukuki düzenlemelerle belirlenen sunum kriterlerini ve süreç gerekliliklerini karşılayıp karşılamadığının tespit edilmesi ile 2024 yılı dış denetim sonuçları dikkate alınarak ilgili raporlardaki bilgilerin doğruluk ve güvenilirliğinin değerlendirilmesi suretiyle hazırlanmıştır.

2024 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ile Sayıştay, kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarının Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesini teminen kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında yeterli ve güvenilir bilgiler sunmayı ve kamuoyunu bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

1.2. Değerlendirmelerin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı

Değerlendirmelerin dayanağı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, ilgili yönetmelikler ile Sayıştay denetim ve değerlendirme rehberleridir.

Değerlendirmeler stratejik plan, performans programı ve bütçe ilişkisi bağlamında üst yöneticilerin güvence beyanı vererek kamuoyuna açıkladığı mali bilgi ve performans bilgisinin doğruluğuna güvence vermek amacıyla yapılmıştır.

Bu amaç doğrultusunda değerlendirmeler; Genel Faaliyet Raporu, Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu ve İdare Faaliyet Raporlarının 5018 sayılı Kanun ile ilgili yönetmeliklerde belirtilen sunum kriterlerine ve süreç gerekliliklerine uygunluğu ile raporlarda

yer alan bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliği bakımından Sayıştay Faaliyet Raporları Değerlendirme Rehberi'ne göre yapılmıştır.

5018 sayılı Kanun ile mali yönetim ve kontrol sistemi sonuç odaklı bir anlayış çerçevesinde; etkinlik, verimlilik, ekonomiklik, saydamlık ve hesap verebilirlik kavramları üzerine inşa edilmiştir. 5018 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte kamu idarelerinin, orta ve uzun vadeli amaç ve hedefleri ile göstergelerine stratejik planlarında yer vermeleri gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda stratejik planda yer alan amaç ve hedeflerin performans programlarında yıllık performans hedeflerine dönüştürülerek bütçe bağlantısının kurulması öngörülmüştür. Mali yılın sonunda ise kamu idareleri performanslarını, hazırlayacakları faaliyet raporları aracılığıyla yine ilgili hedef ve göstergelerle ilişkilendirerek raporlamakla sorumludur. Bu itibarla söz konusu üç doküman; stratejik yönetim süreci, hesap verebilirlik ve mali saydamlığa esas teşkil eden en önemli belgelerdir.

6085 sayılı Kanun'un Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu başlıklı 39'uncu maddesinde ise, kamu idareleri tarafından gönderilen idare faaliyet raporlarının, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu'nun ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan Genel Faaliyet Raporu'nun denetim grup başkanlıklarınca denetim sonuçları da dikkate alınarak değerlendirileceği belirtilmiştir.

Yukarıda adı geçen düzenlemelerin gereği olarak bu raporda yer alan tespitler, yürütülen düzenlilik denetimleri ile idare faaliyet raporları değerlendirme sonuçları esas alınarak yapılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

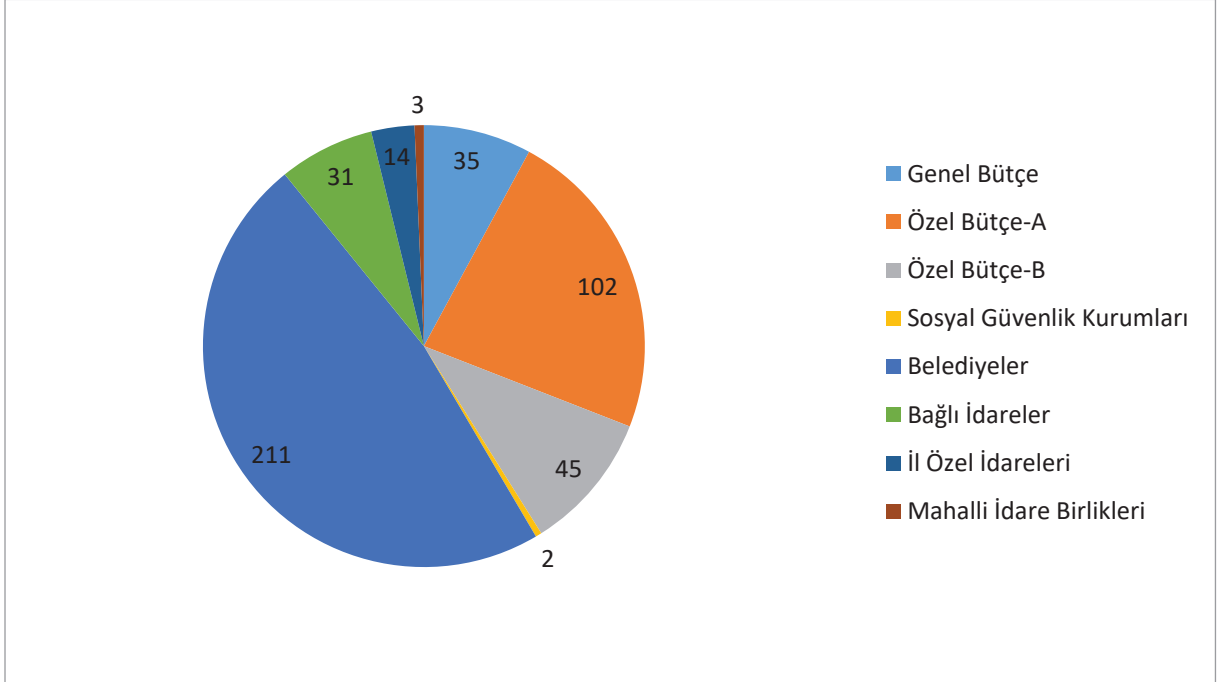
İDARE FAALİYET RAPORLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

İdare faaliyet raporları, idarelere ilişkin genel bilgi, amaç ve hedefler ile hesap verebilirlik ve mali saydamlık ilkeleri çerçevesinde faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde üst yönetici tarafından hazırlanır ve idarenin kurumsal kapasitesi ile mali bilgi ve performans bilgisini içerir.

Bu bölümde idare faaliyet raporlarına ilişkin yapılan değerlendirmeler; 5018 sayılı Kanun ile ilgili yönetmeliklerde belirtilen sunum kriterlerine ve süreç gerekliliklerine uygunluğu ile raporlarda yer alan bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliği bakımından Faaliyet Raporları Değerlendirme Rehberi'ne göre yapılmıştır.

Değerlendirmeler aşağıdaki grafikte gösterildiği üzere; 35 genel bütçeli kamu idaresi, 102 özel bütçeli idare (yükseköğretim kurulu, üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri), 45 özel bütçeli diğer idare, 2 sosyal güvenlik kurumu, 14 il özel idaresi, 211 belediye, 31 bağlı idare ve 3 mahalli idare birliği olmak üzere toplam 443 kamu idaresinin faaliyet raporu değerlendirmeleri ve denetim sonuçları dikkate alınarak yapılmıştır.

Şekil 1: Değerlendirme Kapsamına Alınan Kurum Sayısı

2.1. Sunum ve İçerik Yönünden Değerlendirme

Bu bölümde idare faaliyet raporları, sunum ve içeriğe ilişkin ilgili mevzuat hükümleri göz önüne alınarak değerlendirilmiştir. Bu kapsamda yapılan tespitler ve genellik arz eden eksiklikler şu şekilde sıralanabilir:

1) İdare faaliyet raporlarının; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ile sosyal güvenlik kurumlarınca izleyen mali yılın en geç Şubat ayı, il özel idarelerince Mart ayı, belediyeler ile mahalli idare birlikleri tarafından ise izleyen mali yılın en geç Nisan ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, Sayıştay tarafından değerlendirmeye tabi tutulan kamu idarelerinden 2'sinin faaliyet raporunu hazırlamadığı; 4'ünün ise faaliyet raporunu hazırladığı halde yayımlamadığı görülmüştür. Bu idarelerin tamamı belediyedir.

2) İdare faaliyet raporunu yayımlayan kamu idarelerinden ise 72'sinin yayımlama tarihinin mevzuat gerekliliğine uygun olmadığı tespit edilmiştir. Bu idarelerden 5'i genel bütçeli idare, 7'si özel bütçeli idare, 4'ü özel bütçeli diğer idare, 40'ı belediye, 12'si bağlı idare, 3'ü il özel idaresi ve 1'i mahalli idare birliğidir.

3) Mali saydamlık ilkesi gereğince idare faaliyet raporlarında bulunması gereken başlıklar ve içerikler ilgili yönetmeliklerde belirlenmiştir.

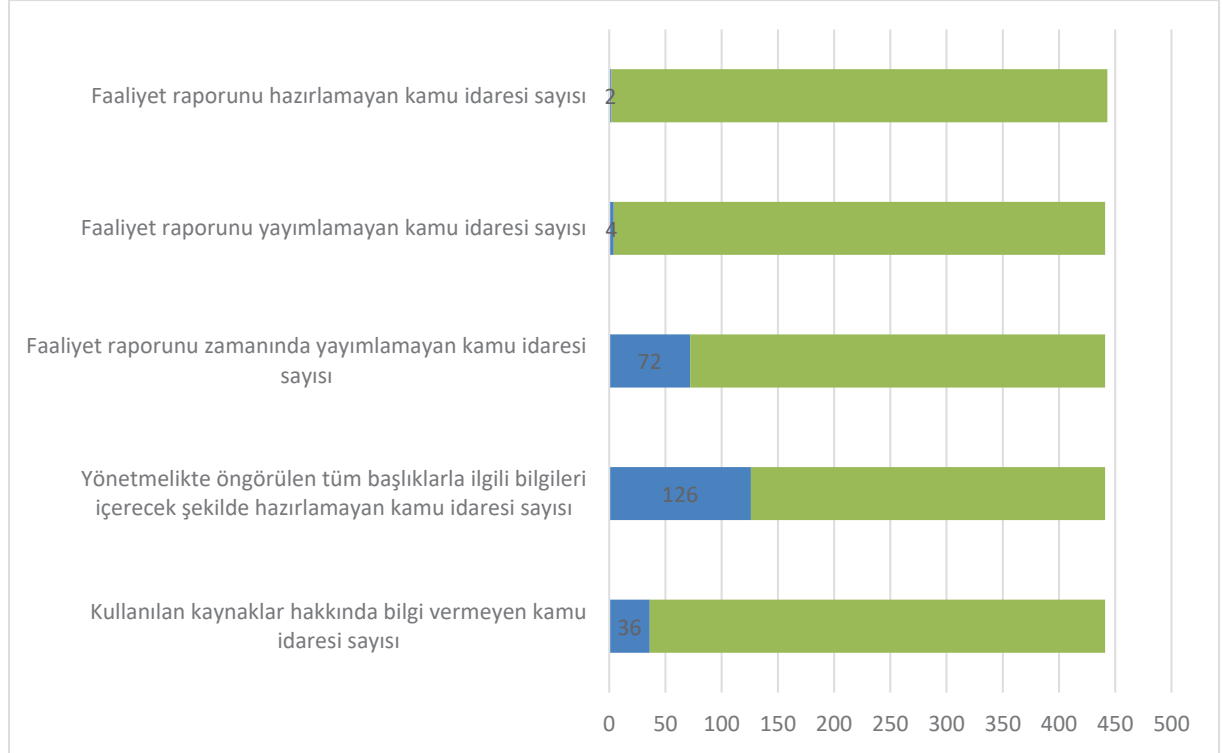
Bu kapsamda yapılan değerlendirme neticesinde idare faaliyet raporunu hazırlayan 441 kamu idaresinden 315'inin öngörülen tüm bölümleri (genel bilgiler, amaç ve hedefler, öneri ve tedbirler gibi) içerecek şekilde faaliyet raporlarını hazırladığı, diğer 126 kamu idaresinin ise öngörülen bölümlerden en az birine idare faaliyet raporlarında yer vermediği görülmüştür. Bu idarelerden 7'si genel bütçeli idare, 21'i özel bütçeli idare, 9'u özel bütçeli diğer idare, 81'i belediye, 2'si bağlı idare, 3'ü il özel idaresi, 2'si mahalli idare birliği ve 1'i sosyal güvenlik kurumudur.

4) İdare faaliyet raporlarında "Mali Bilgiler" başlığı altında kullanılan kaynaklar hakkında bilgi verilmelidir.

Yapılan inceleme neticesinde kamu idarelerinden 36'sının kullanılan kaynaklar hakkında faaliyet raporunda bilgi vermediği tespit edilmiştir. Bu idarelerden 5'i genel bütçeli idare, 2'si özel bütçeli idare, 27'si belediye, 1'i bağlı idare ve 1'i il özel idaresidir.

İdare faaliyet raporlarının, öngörülen tarihte hazırlanmasının ve mevzuatın öngördüğü tüm bilgileri içermesinin, mali saydamlık ve tam açıklama ilkeleri açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Şekil 2: Sunum ve İçerik Yönünden Değerlendirme

2.2. Mali Bilginin Değerlendirilmesi

2.2.1. Mali Tablo Bilgisinin Değerlendirilmesi

1) İdare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında bilanço, faaliyet sonuçları tablosu ve nakit akış tablosu gibi temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilmelidir.

Yapılan inceleme neticesinde 254 kamu idaresinin faaliyet raporunda temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer vermediği görülmüştür.¹ Bu idarelerden 20’si genel bütçeli idare, 64’ü özel bütçeli idare, 21’i özel bütçeli diğer idare, 2’si sosyal güvenlik kurumu, 123’ü belediye, 12’si bağlı idare, 3’ü mahalli idare birliği ve 9’u il özel idaresidir.

¹ Faaliyet raporlarında temel mali tablolara yer vermeyen kamu idareleri de dahil olmak üzere tüm kamu idareleri; ilgili tablo, defter ve belgeleri Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına vermiştir.

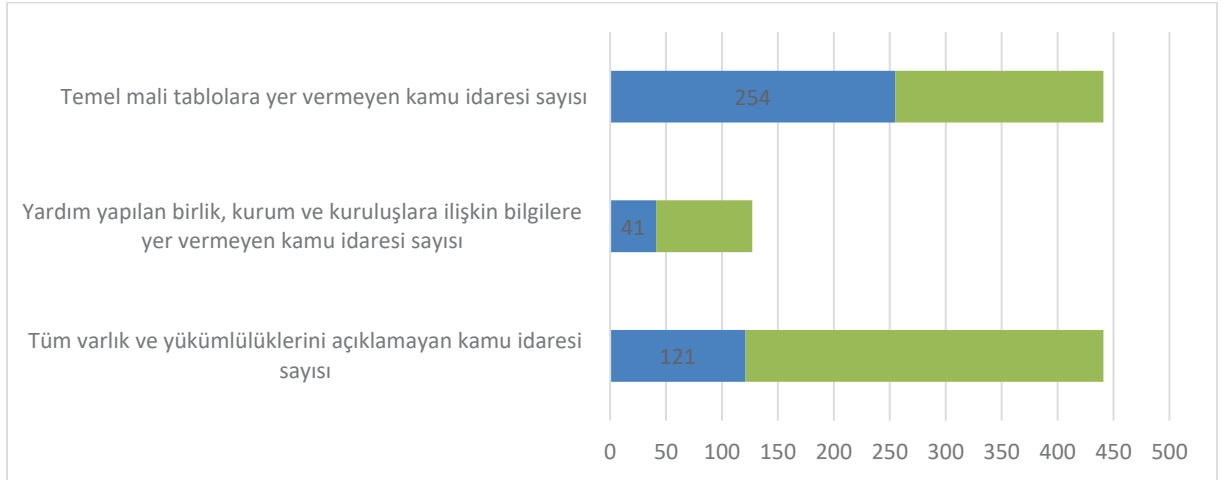
2) “Mali Bilgiler” başlığı altında yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere yer verilmesi gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, 127 kamu idaresi tarafından bazı birlik, kurum ve kuruluşlara yardım yapıldığı, bu idarelerden 86’sının yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgilere idare faaliyet raporunda yer verdiği; 41 kamu idaresinin ise yer vermediği görülmüştür. Bu idarelerden 4’ü genel bütçeli idare, 1’i özel bütçeli idare, 1’i özel bütçeli diğer idare, 32’si belediye, 2’si bağlı idare ve 1’i mahalli idare birliğidir.

3) İdare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında tüm varlık ve yükümlülüklerin açıklanması gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde kamu idarelerinden 121’inin varlık ve yükümlülüklerinin tamamını faaliyet raporlarında açıklamadığı tespit edilmiştir. Bu idarelerden 9’u genel bütçeli idare, 24’ü özel bütçeli idare, 7’si özel bütçeli diğer idare, 75’i belediye, 2’si bağlı idare, 3’ü il özel idaresi ve 1’i mahalli idare birliğidir.

Şekil 3: Mali Tablo Bilgisinin Değerlendirilmesi

Yukarıda da bahsedildiği gibi değerlendirmeye tabi tutulan kamu idarelerinin yaklaşık %58’i faaliyet raporunda temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer vermemiş, yaklaşık %27’si ise varlık ve yükümlülüklerinin tamamını açıklamamıştır. Bu durum, faaliyet raporlarıyla amaçlanan mali bilgiye yönelik kamuya hesap verme sorumluluğunun tam olarak yerine getirilmesini engellemektedir.

Faaliyet raporlarının stratejik yönetim süreci ve hesap verebilirliğe temel olacak bir nitelik taşıyabilmesi için bu raporların kurumların mali tablolarını içermesi ve kurumların tüm varlık ve yükümlülüklerini açıklaması gerekmektedir.

2.2.2. Bütçe Uygulama Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Değerlendirmeye tabi tutulan idare faaliyet raporlarında yer alan bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin bilgilerin, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenlerinin açıklanması dışında, büyük ölçüde mevzuata uygun şekilde raporlandığı görülmüştür. İdare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında yer alan bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin bilgiler bu hükme göre değerlendirilmiş ve aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

1) İdare faaliyet raporlarında “Mali Bilgiler” başlığı altında, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmesi gerekmektedir.

Faaliyet raporunu hazırlayan kamu idarelerinden 377’sinin bütçe hedef ve gerçekleştirmelerini faaliyet raporunda açıkladığı, 64’ünün ise açıklamadığı görülmüştür. Bu idarelerden 3’ü genel bütçeli idare, 1’i özel bütçeli idare, 2’si özel bütçeli diğer idare, 51’i belediye, 2’si bağlı idare, 3’ü il özel idaresi ve 2’si mahalli idare birliğidir.

2) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 381’inde bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasında sapma olduğu, ancak bu idarelerden 275’inin sapmaların nedenleri hakkında açıklama yapmadığı görülmüştür. Bu idarelerden 13’ü genel bütçeli idare, 68’i özel bütçeli idare, 21’i özel bütçeli diğer idare, 148’i belediye, 17’si bağlı idare, 5’i il özel idaresi, 2’si mahalli idare birliği ve 1’i sosyal güvenlik kurumudur.

3) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 291’inin bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin dışında idarenin kullanımına tahsis edilen özel ödenek, dış proje kredisi veya bağış ve yardım gibi kaynaklara sahip olduğu; bu idarelerden 92’sinin söz konusu bütçe dışı kaynakları faaliyet raporunda göstermediği görülmüştür. Bu idarelerden 8’i genel bütçeli idare, 18’i özel bütçeli idare, 2’si özel bütçeli diğer idare, 55’i belediye, 6’sı bağlı idare, 2’si il özel idaresi ve 1’i sosyal güvenlik kurumudur.

4) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 77’sinin bütçe ödeneklerini başlangıç ve yılsonu ödenekleri olarak ayrı ayrı göstermediği görülmüştür. Bu idarelerden 1’i genel bütçeli idare, 1’i özel bütçeli idare, 2’si özel bütçeli diğer idare, 1’i sosyal güvenlik kurumu, 61’i belediye, 6’sı bağlı idare, 2’si mahalli idare birliği ve 3’ü il özel idaresidir.

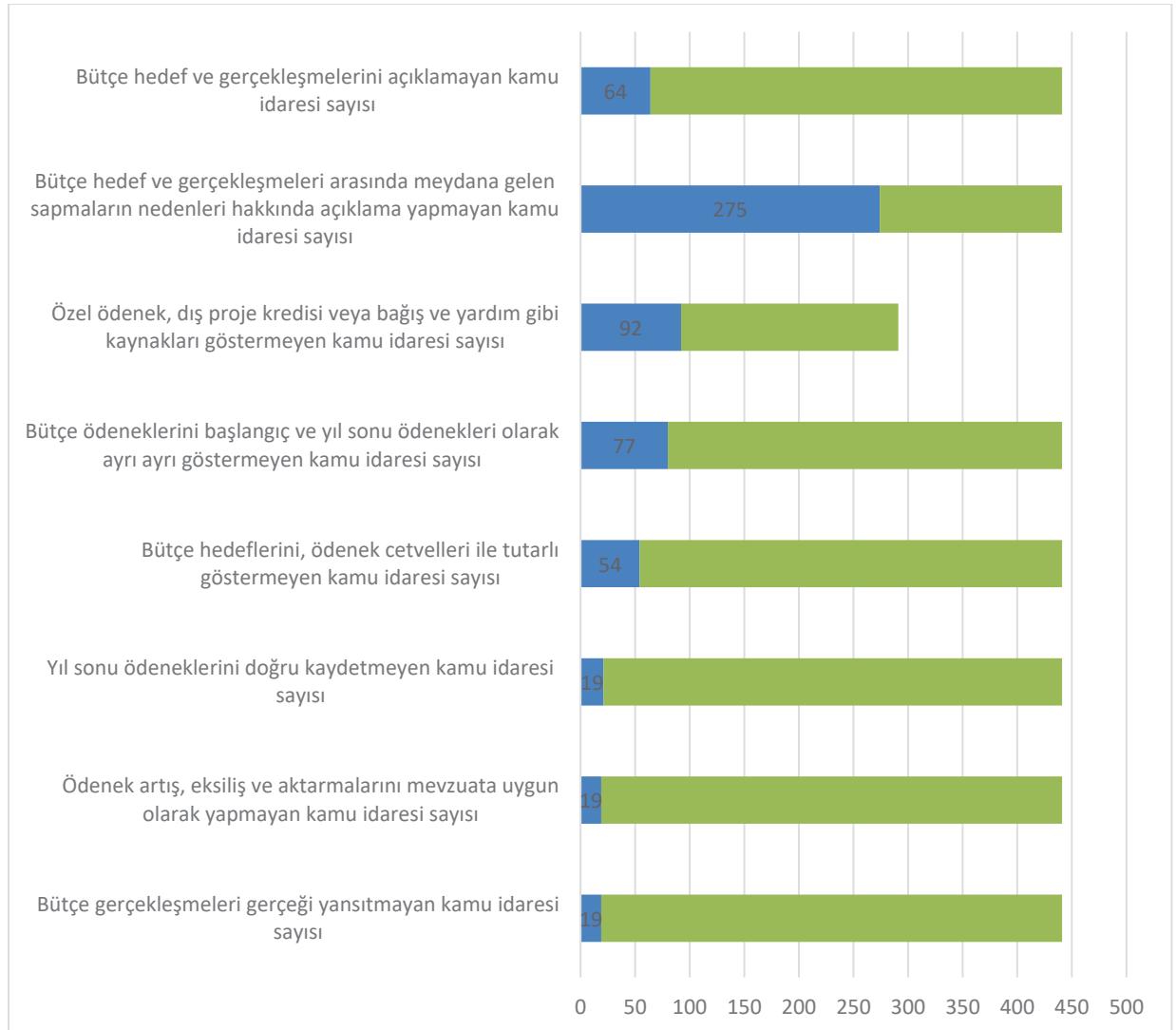
5) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 54’ünün bütçe hedefleri ödenek cetvelleri ile karşılaştırıldığında, hedeflerin doğru gösterilmediği görülmüştür. Bu idarelerden 1’i genel bütçeli idare, 1’i özel bütçeli idare, 1’i özel bütçeli diğer idare, 45’i belediye, 3’ü bağlı idare, 2’si mahalli idare birliği ve 1’i il özel idaresidir.

6) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 19'unun yılsonu ödeneklerini doğru kaydetmediği görülmüştür. Bu idarelerden 1'i genel bütçeli idare, 1'i özel bütçeli idare, 2'si özel bütçeli diğer idare, 13'ü belediye, 1'i il özel idaresi ve 1'i sosyal güvenlik kurumudur.

7) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 19'unun ödenek artış, eksiliş ve aktarmalarını mevzuata uygun olarak yapmadığı görülmüştür. Bu idarelerden 1'i genel bütçeli idare, 1'i özel bütçeli idare, 1'i özel bütçeli diğer idare, 2'si özel idare, 13'ü belediye ve 1'i mahalli idare birliğidir.

8) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 19'unun bütçe gerçekleştirmelerinin, düzenlilik denetimi sonuçları itibarıyla kontrol edildiğinde, gerçeği yansıtmadığı görülmüştür. Bu idarelerden 3'ü genel bütçeli idare, 4'ü özel bütçeli idare, 1'i özel bütçeli diğer idare, 1'i sosyal güvenlik kurumu ve 10'u belediyedir.

Şekil 4: Bütçe Uygulama Sonuçlarının Raporlanmasının Değerlendirilmesi

Faaliyet raporlarında bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasındaki sapma nedenlerinin açıklanması ve bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin yukarıda sayılan diğer hususlara uygun bir şekilde raporlama yapılması önem arz etmektedir.

2.3. Performans Bilgisinin Değerlendirilmesi

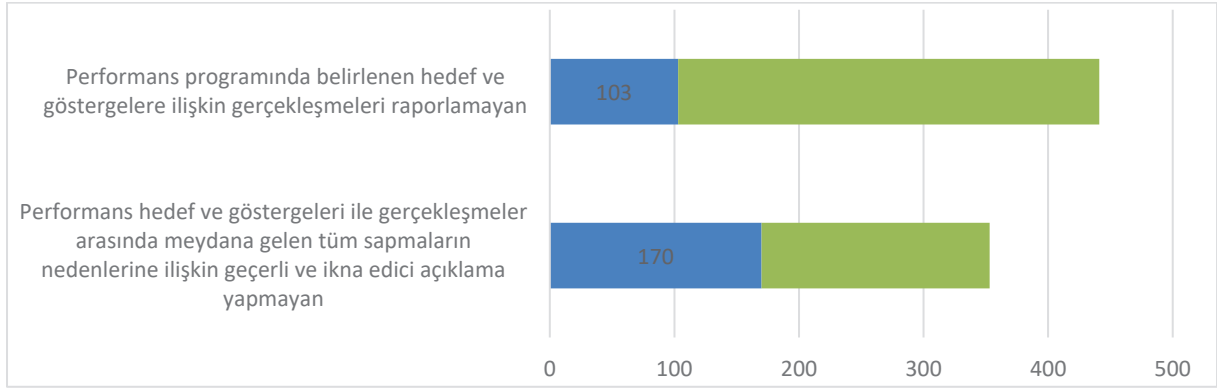
İdare faaliyet raporlarında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda yapılan inceleme neticesinde şu hususlar tespit edilmiştir:

1) Faaliyet raporu hazırlayan kamu idarelerinden 338'inin performans programında belirlenen hedef ve göstergelere ilişkin gerçekleştirmeleri raporladığı, 103'ünün ise raporlamadığı görülmüştür. Bu idarelerden 3'ü özel bütçeli idare, 2'si özel bütçeli diğer idare, 87'si belediye, 2'si bağlı idare, 3'ü mahalli idare birliği ve 6'sı il özel idaresidir.

2) Faaliyet raporunu hazırlayan kamu idarelerinden 354'ünde hedef ve göstergelere ilişkin sapma olduğu görülmüştür. Ancak bu idarelerden 170'inin performans hedef ve göstergeleri ile gerçekleştirmeler arasında meydana gelen sapmaların nedenlerine ilişkin açıklama yapmadıkları veya yapılan açıklamaların geçerli ve ikna edici sebeplere dayanmadığı tespit edilmiştir. Bu idarelerden 7'si genel bütçeli idare, 53'ü özel bütçeli idare, 8'i özel bütçeli diğer idare, 2'si sosyal güvenlik kurumu, 82'si belediye, 10'u bağlı idare, 1'i mahalli idare birliği ve 7'si il özel idaresidir.

Tutarlılık ilkesi gereğince performans programında belirlenen performans hedef ve göstergelerine faaliyet raporunda aynen yer verilmesi; tam açıklama ilkesi gereğince de faaliyet sonuçlarının tüm yönleriyle açıklanması; raporlanan performans bilgisinin ölçülebilir ve doğrulanabilir olması ve faaliyet raporunda performans hedefleri ile gerçekleştirmeler arasında meydana gelen sapmalar hakkında geçerli ve ikna edici nedenler sunulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Şekil 5: Performans Bilgisinin Değerlendirilmesi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GENEL FAALİYET RAPORUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 41’inci maddesinin üçüncü fıkrasında, merkezi yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının bir mali yıldaki faaliyet sonuçlarının Cumhurbaşkanlığınca hazırlanacak genel faaliyet raporunda gösterileceği; altıncı fıkrasında ise raporlarda yer alacak hususların ve raporların hazırlanması, ilgili idarelere verilmesi, kamuoyuna açıklanması ve bu işlemlere ilişkin süreler ile diğer usul ve esasların, Sayıştayın görüşü alınarak Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği ifade edilmiştir.

Anılan düzenlemeye istinaden yürürlüğe konulan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 23’üncü maddesinde, faaliyet raporlarının mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunu sağlayacak şekilde hazırlanması gerektiği ve faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin doğru, güvenilir ve tarafsız olmasının zorunlu olduğu ifade edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan Genel Faaliyet Raporu 5018 sayılı Kanun’un 41’inci maddesi ile Sayıştay Başkanlığına verilen görevin gereği olarak Kanun ve Yönetmelik’te belirlenen esas ve usullere uygunluk ile sunulan bilgilerin doğruluk ve güvenilirliği yönünden değerlendirilmektedir.

Mali saydamlık ilkesi gereğince, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında kamuoyunun zamanında bilgilendirilmesi, raporların açık ve ulaşılabilir olması zorunludur. Nitekim Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 30’uncu maddesine göre; genel faaliyet raporunun izleyen mali yılın Haziran ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklanması ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda 2024 Yılı Genel Faaliyet Raporu, mali saydamlığı sağlayacak şekilde ve mevzuatta öngörülen sürede kamuoyuna açıklanmış ve aynı süre içerisinde Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

Ayrıca Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Genel faaliyet raporunun kapsamı” başlıklı 31’inci maddesi uyarınca genel faaliyet raporunda aşağıda sıralanan bilgilerin yer alması gerekmektedir:

- a) Merkezi yönetim bütçesi gelir ve gider hedefleri ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenleri,
- b) Kamu borç yönetimi raporu kapsamında borç stokundaki gelişmeler ve borçlanmaya ilişkin diğer bilgiler,
- c) Yıl sonundaki varlık ve yükümlülüklerin durumunu gösterir cetvel ile bunlara ilişkin bilgiler,
- ç) Ödenek aktarmaları ve diğer ödenek işlemlerini gösteren cetvel,
- d) Bütçenin uygulamasına ilişkin olarak Başkanlık tarafından yapılan faaliyetler,
- e) Program gerçekleştirmeleri hakkında genel değerlendirmeler,
- f) İdarelerin stratejik plan ve performans esaslı program bütçe uygulamaları hakkında genel değerlendirmeler,
- g) Mahalli idarelerin mali yapılarına ilişkin genel değerlendirmeler,
- ğ) Bütçeden yardım alan dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllerin faaliyetlerine ilişkin değerlendirmeler,
- h) Başkanlıkça gerekli görülen diğer bilgiler.

3.1. Sunulan Bilgilere İlişkin Değerlendirme

3.1.1. Bütçe Hedef ve Gerçekleşmelerinin Değerlendirilmesi

5018 sayılı Kanun'da kamu politikalarının kalkınma planı ve orta vadeli programda belirlenmesi, kaynak tahsisinin ise bahse konu olan politika belgelerine dayanılarak hazırlanan bütçeler vasıtasıyla yapılması öngörülmektedir. Nitekim anılan Kanun'un 17'nci maddesinde gider tekliflerinin, orta vadeli programda belirlenen temel büyüklükler ile ilke ve esaslar dikkate alınarak hazırlanacağı açıkça hükme bağlanmıştır. Genel ve özel bütçe kapsamındaki idarelerin, bu belge ile belirlenen sınırlar içinde kendi kurumsal önceliklerini saptayarak bütçelerini hazırlamaları gerekmektedir.

2024 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi'nde bütçe giderleri 11.089.037 milyon TL, bütçe gelirleri 8.437.100 milyon TL olarak belirlenmiş ve bütçe dengesinin 2.651.937 milyon TL,

faiz dışı dengenin ise 1.397.937 milyon TL açık vermesi öngörülmüştür. Yıl sonu itibarıyla ise bütçe açığı 2.107.782, faiz dışı denge açığı 837.327 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

3.1.2. Yıl Sonundaki Varlık ve Yükümlülöklere İlişkin Bilgilerin Değerlendirilmesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 31'inci maddesi ile genel faaliyet raporunun kapsamı belirlenmiş olup, maddenin birinci fıkrası (c) bendi hükmüne göre "Yıl sonundaki varlık ve yükümlölüklerin durumunu gösterir cetvel ile bunlara ilişkin bilgiler"e raporda yer verilmesi gerekmektedir. 2024 yılı Genel Faaliyet Raporu'nda, "Yıl sonundaki varlık ve yükümlölöklere ilişkin bilgiler" başlığı altında; rapor ekinde yer alan merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumu ve mahalli idarelere ait bilançoların büyüklüklerinde bir önceki yıla kıyasla ortaya çıkan değişikliklere ve bu değişikliklerin hangi bilanço kalemlerinden kaynaklandığına dair bilgilere yer verilmiştir.

3.1.3. Ödenek Aktarmaları ve Diğer Ödenek İşlemlerine İlişkin Cetvelin Değerlendirilmesi

Kamu idarelerinin bütçelerine ilişkin olarak yapılan ödenek aktarmaları ve diğer ödenek işlemlerini gösteren cetvel Genel Faaliyet Raporu eklerinde sunulmuştur.

3.1.4. Bütçenin Uygulamasına İlişkin Olarak Yapılan Faaliyetlerin Değerlendirilmesi

2024 yılı Genel Faaliyet Raporu'nda, "Bütçe Yönetimine İlişkin Faaliyetler" başlığı altında; mali mevzuatı ve merkezi yönetim bütçe hazırlık ve uygulamasını yönlendirmek amacıyla 2024 yılında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararları, yönetmelik, bütçe uygulama tebliğı, usul ve esas, genel yazı ve genelgeler ile mali kontrol faaliyetlerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1.5. Bütçeden Yardım Alan Sivil Toplum Kuruluşlarının Faaliyetlerine İlişkin Değerlendirmeler

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 31'inci maddesi birinci fıkrası hükmü uyarınca genel faaliyet raporunda, bütçeden yardım alan dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllerin faaliyetlerine ilişkin değerlendirmelere yer verilmesi gerekmektedir. 2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarında eleştiri konusu edilmesine

rağmen 2024 yılı Genel Faaliyet Raporu'nda da bu kapsamda yardım yapılan kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmeksizin sadece yardım yapan idarelerin açıklandığı görülmüştür. Sorumluluk, mali saydamlık ve tam açıklama ilkelerinin yerine getirilmesi açısından faaliyetlere ilişkin bilgilere yer verilmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir.

3.2. Sosyal Güvenlik Kurumunun Mali Bilgilerine İlişkin Değerlendirme

2024 Yılı Genel Faaliyet Raporu'nda, Sosyal Güvenlik Kurumunun bütçe hedef ve gerçekleştirmelerine ilişkin bilgilerin yer aldığı bölümün incelenmesi neticesinde; Sosyal Güvenlik Kurumu bütçe gelir/gider gerçekleşmesi tablolarında yer alan tutarlarla SGK tarafından Sayıştay denetimine sunulan 2024 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları Tablosunda yer alan tutarların uyumlu olduğu görülmüştür.

3.3. Kamu Borç Yönetimi Kapsamında Sunulan Mali Bilginin Değerlendirilmesi

2024 Yılı Genel Faaliyet Raporu'nun "Kamu Borç Yönetimi Gelişmeleri" başlıklı bölümünün incelenmesi sonucu;

İç Borçlanma bölümünde yer alan; 2024 yılında 1.700 milyar TL iç borç servisine karşılık olarak 2.200 milyar TL tutarında iç borçlanma gerçekleştirildiği; yurt içi piyasada yaklaşık 83,3 milyar TL tutarında TL cinsinden kira sertifikası ihraç edildiği; yurt içi piyasada kurumsal yatırımcılara yönelik olarak döviz cinsi tahvil ile kira sertifikası ihraçları da gerçekleştirilerek ABD Doları cinsi tahvil ve kira sertifikası ile yaklaşık 2,3 milyar ABD doları tutarında, avro cinsi tahvil ve kira sertifikası ile de yaklaşık 1,2 milyar avro tutarında finansman sağlandığı, borçlanmanın ağırlıklı olarak TL cinsinden yapılması ve yurt içi döviz cinsi borç stokunun azaltılması stratejisine 2024 yılında da devam edildiği, bu çerçevede 2020 yılı sonu itibarıyla 36,2 milyar ABD doları karşılığı tutarda olan döviz ve altın cinsi iç borç stokunun, 2024 yıl sonu itibarıyla 26 milyar ABD doları seviyesine gerilediği belirtilmiştir.

Dış Borçlanma bölümünde yer alan; Şubat, Mart, Temmuz ve Ekim aylarında yapılan dört konvansiyonel tahvil ihracı ve Kasım ayında yapılan kira sertifikası ihracı ile uluslararası sermaye piyasalarından yaklaşık 13 milyar ABD doları tutarında finansman sağlandığı; Şubat ayında gerçekleştirilen yılın ilk işleminin 3 milyar ABD Doları tutarında 10 yıl 3 ay vadeli

tahvil ihracı olduğu, tahvilin kupon oranının yüzde 7,625, getiri oranının yüzde 7,875 olarak gerçekleştiği; Mart ayında 2 milyar avro tutarında 6 yıl 2 ay vadeli bir tahvil ihracı gerçekleştirildiği, tahvilin kupon oranının yüzde 5,875, getiri oranının yüzde 6,125 olarak gerçekleştiği; Temmuz ayında 1,75 milyar dolar tutarında 8 yıl vadeli tahvil ihraç edildiği, bu tahvilin kupon oranının yüzde 7,125, getiri oranının yüzde 7,300 olarak gerçekleştiği, Ekim ayında ise 10 yıl 3 ay vadeli ve 3,5 milyar ABD doları tutarında tahvil ihracının, bir yükümlülük yönetimi işlemi ile eş zamanlı olup tahvilin kupon oranının yüzde 6,500, getiri oranının ise yüzde 6,750 olarak gerçekleştiği, son olarak Kasım ayında 2,5 milyar ABD doları tutarında 5 yıl 5 ay vadeli bir kira sertifikası ihraç edildiği ve kira sertifikasının kira oranının yüzde 6,50, getiri oranının ise yüzde 6,55 olarak gerçekleştiği,

Böylelikle 2024 yılında, uluslararası sermaye piyasalarında yaklaşık 13 milyar ABD doları tutarında borçlanma işlemi gerçekleştirilerek yaklaşık 11,1 milyar ABD doları tutarında nakit finansman temin edildiği, 2024 yılı için hedeflenen 10 milyar ABD doları tutarı karşılığı dış finansman hedefinin, bir miktar da ön finansman ile tamamlandığı ifade edilmiştir.

Borç Stoku bölümünde yer alan; 2024 yılı sonu itibarıyla merkezi yönetim borç stokunun 9.257,3 milyar TL olarak gerçekleştiği, söz konusu borcun 4.959,9 milyar TL'sinin iç borçlardan, 4.302,3 milyar TL'sinin dış borçlardan oluştuğu, merkezi yönetim borç stokunun yüzde 69'unun sabit faizli, yüzde 24,7'sinin değişken faizli; yüzde 43,9'unun Türk Lirası ve yüzde 56,1'inin ise döviz cinsi borçlardan oluştuğu; merkezi yönetim borç stokunun GSYH'ye oranının 2023 yılı sonunda yüzde 25,4 iken 2024 yılı sonunda yüzde 21,3'e gerilediği,

Nakit Yönetimi bölümünde yer alan; 2024 yılı Hazine nakit gerçekleştirmelerine göre; nakit bazda toplam 8.878,6 milyar TL gelir elde edildiği, 9.809,0 milyar TL faiz dışı harcama yapıldığı ve faiz dışı açığın 930,4 milyar TL olduğu, toplam 1.175,5 milyar TL faiz ödemesi ile özelleştirme ve fon gelirleri dâhil edildiğinde ise Hazine nakit dengesinin 2.093,0 milyar TL açık verdiği, net borçlanmanın 1.541,2 milyar TL düzeyinde gerçekleşerek kur etkisi de dâhil edildiğinde yıl sonu kasa seviyesinde yaklaşık 341,8 milyar TL azalış olduğu,

Yönünde verilen bilgiler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Kamu Borç Yönetimi Raporu ile karşılaştırılmış ve sunulan verilerin doğru ve güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MAHALLİ İDARELER GENEL FAALİYET RAPORUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 41’inci maddesinin ikinci fıkrasında, mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarının birer örneğinin Sayıştay ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gönderileceği, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının, bu raporları esas alarak kendi değerlendirmelerini de içeren mahallî idareler genel faaliyet raporunu hazırlayacağı ve kamuoyuna açıklayacağı, aynı zamanda söz konusu raporun birer örneğinin Sayıştaya ve Cumhurbaşkanlığına gönderileceği ifade edilmiştir.

Söz konusu Kanun metninin devamında Sayıştayın, mahallî idarelerin raporları hariç idare faaliyet raporlarını, mahallî idareler genel faaliyet raporunu ve genel faaliyet raporunu, dış denetim sonuçlarını dikkate alarak görüşlerini de belirtmek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine sunacağı da belirtilmiştir.

Mali saydamlık ilkesi gereğince her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyunun zamanında bilgilendirilmesi ve raporların açık ve ulaşılabilir olması zorunludur. Ayrıca yukarıda bahsedilen Kanun’a göre malî saydamlığın sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve önlemlerin alınmasından da kamu idareleri sorumludur. Bu amaçla Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu’nun, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından izleyen mali yılın Haziran ayının on beşine kadar kamuoyuna açıklanması ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü tarafından 5018 sayılı Kanun ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik gereğince hazırlanmıştır. Söz konusu Rapor 28.07.2025 tarihinde resmi internet sitesinde yayımlanmak suretiyle kamuoyuna açıklanmış ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

Yönetmelik’e göre Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunda aşağıda sıralanan bilgilerin yer alması gerekmektedir:

- a) Mahallî idare bütçeleri gelir ve gider hedefleri ile gerçekleştirmelerine ilişkin bilgi ve değerlendirmeler,
- b) Mahallî idareler, mahallî idarelere bağlı kuruluş ve işletmeler ile belediye ortaklıklarının iç ve dış borçlarına ilişkin bilgi ve değerlendirmeler,
- c) Mahallî idarelerin insan kaynakları ile fiziki kaynaklarına ilişkin bilgi ve değerlendirmeler,
- ç) Mahallî idare bütçelerinden yapılan yardımlar ile sosyal hizmet harcamalarına ilişkin bilgi ve değerlendirmeler,
- d) Mahallî idarelerin stratejik planlama ve performans esaslı program bütçeleme uygulamaları hakkında genel değerlendirmeler,
- e) Mahallî idarelere ilişkin iç denetim sonuçları hakkında bilgi ve değerlendirmeler,
- f) Mahallî idarelere ilişkin olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yürütülen denetim ve gözetim faaliyetleri hakkında özet bilgiler,
- g) Mahallî idarelerin yıl içerisinde yapmış olduğu yatırımlar ile gelecek yıllara yaygın yüklenmelerine ilişkin bilgiler,
- ğ) Başkanlık ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca gerekli görülen diğer bilgiler.

4.1. Sunulan Bilgilere İlişkin Değerlendirme

Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu'nun mahalli idarelerin faaliyet raporları esas alınarak hazırlanması gerekmektedir. Bununla amaçlanan, mahalli idarelerin mali durum ve performansı hakkında genel bir değerlendirme yaparak analize uygun bir zemin hazırlamaktır. Raporda, mahalli idarelerin faaliyet raporlarında yer alan mali bilgi, performans bilgisi ve diğer bilgiler birleştirilerek değerlendirilmiştir.

Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu üzerinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

4.1.1. Mahalli İdare Bütçeleri Gelir ve Gider Hedefleri ile Gerçekleşmelerine İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

Raporda, bütçe gelir ve gider hedefleri ile gerçekleşmelerine ilişkin bilgilere ve değerlendirmelere yer verilmiştir.

4.1.2. Mahalli İdareler, Mahalli İdarelere Bağlı Kuruluş ve İşletmeler ile Belediye Ortaklıklarının İç ve Dış Borçlarına İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

Rapor'da, mahalli idarelerin borç dağılımlarını ve 2024 yılı itibarıyla toplam borç yükünü gösterir bilgilere yer verilmiş; ancak bu bilgilere ilişkin değerlendirme yapılmamıştır. Ayrıca, Rapor'da mahalli idarelere bağlı kuruluşlar ve işletmeler ile belediye ortaklıklarının borçlarına ilişkin herhangi bir bilgi ve değerlendirmeye yer verilmemiştir.

4.1.3. Mahalli İdarelerin İnsan Kaynakları ile Fiziki Kaynaklarına İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

Rapor'da, mahalli idarelerin insan kaynakları ile fiziki kaynaklarına ilişkin bilgi ve değerlendirmelere yer verilmiştir.

4.1.4. Mahalli İdare Bütçelerinden Yapılan Yardımlar ile Sosyal Hizmet Harcamalarına İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

Rapor'da, mahalli idarelerin yaptıkları yardım ve harcamalar; mahalli idarelere ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlara, hane halkına ve yurtdışına yapılan transferler ile sermaye transferleri şeklinde sınıflandırılmış ve bilgilerine yer verilmiştir. Ancak sosyal hizmet harcamalarına ilişkin detaylı bilgi ve değerlendirmelere yer verilmemiştir.

4.1.5. Mahallî İdarelerin Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Program Bütçeleme Uygulamaları Hakkında Değerlendirmeler

Mahalli idare faaliyet raporları esas alınarak mahalli idarelerin stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme uygulamaları hakkında yapılması gereken genel bir değerlendirmeye Rapor'da yer verilmemiştir.

4.1.6. Mahalli İdarelere İlişkin İç Denetim Sonuçları Hakkında Bilgi ve Değerlendirmeler

Rapor'da, mahalli idarelere ilişkin iç denetim sonuçları hakkında sadece yapılan denetim sayılarına, iç denetçi kadroları ile bunlara yapılan atamalara ilişkin sayısal bilgiye, denetim komisyonlarının oluşum sürecine ve türler itibarıyla düzenlenen rapor sayısına yer verilmiş ancak denetim konuları hakkında değerlendirmeye yer verilmemiştir.

4.1.7. Mahallî İdarelere İlişkin Olarak İçişleri Bakanlığınca Yürütülen Denetim ve Gözetim Faaliyetleri Hakkında Bilgiler

Rapor'da İçişleri Bakanlığınca yürütülen denetim ve gözetim faaliyetleri hakkında özet bilgilere yer verilmiştir.

4.1.8. Mahallî İdarelere İlişkin Olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca Yürütülen Denetim ve Gözetim Faaliyetleri Hakkında Bilgiler

Rapor'da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yürütülen denetim ve gözetim faaliyetleri hakkında özet bilgilere yer verilmiştir.

4.1.9. Mahalli İdarelerin Yıl İçinde Yapmış Olduğu Yatırımlar ile Gelecek Yıllara Yaygın Yüklenmelerine İlişkin Bilgiler

Rapor'da yıl içinde yapılan yatırımlara ve gelecek yıllara yaygın yüklenmelerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

4.1.10. Strateji ve Bütçe Başkanlığı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca Gerekli Görülen Diğer Bilgiler

Rapor'da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile mahalli idarelerin birlikte yürüttüğü iş ve projelere detaylı bir şekilde yer verilmiştir.

EKLER

EK 1: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BİLANÇOSU (Bin TL)

AKTİF (VARLIKLAR)	2024	PASİF (KAYNAKLAR)	2024
1 DÖNEN VARLIKLAR	3.663.454.060,9	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	3.086.537.005,9
10 HAZİR DEĞERLER	1.132.186.735,6	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	755.296.556,3
100 KASA	119.326,3	304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	676.731.782,3
101 ALINAN ÇEKLER	5.949.313,7	305 BONOLAR	66.319.983,7
102 BANKA	520.874.070,3	307 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	16.157.974,1
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-1.066.690,8	308 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-4.603.838,6
104 PROJE ÖZEL HESABI	30.850.342,9	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	690.654,9
105 DÖVİZ	478.582.675,8	31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	460.400.051,4
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-7.920,8	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	460.400.051,4
107 ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	4.764.742,4	32 FAALİYET BORÇLARI	986.981.043,7
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER	10.764.761,1	320 BÜTÇE EMANETLERİ	88.857.539,0
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	81.356.114,7	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	156,7
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	100.032,8	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	605.796.699,9
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	96.286,0	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	292.326.648,2
111 ÖZEL KEŞİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	5,0	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	482.758.836,6
117 MENKUL VARLIKLAR	3.741,8	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	34.605.801,8
12 FAALİYET ALACAKLARI	1.916.124.453,1	332 OKUL PANSİYONLARI	1.588.158,9
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	657.110.267,4	333 EMANETLER	353.984.450,3
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	1.215.103.313,7	335 TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN BORÇLAR HESABI	78.595.562,6
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	32.523.743,2	337 MÜTEMETLİK CARİ HESABI	53.047,1
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	186.854,6	339 RİSK HESABI	13.931.815,9
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	11.200.274,2	34 ALINAN AVANSLAR	4.235.419,8
13 KURUM ALACAKLARI	262.353.310,0	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	4.224.777,5
130 DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	2.985.836,1	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	10.642,3
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	12.392.314,2	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	24.470.771,6
134 TÜREV URUN ALACAKLARI HESABI	3.856.793,8	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	7.871.023,9
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	239.235.117,9	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	6.422.840,3
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-62.300,1	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	8.985.306,4
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	3.945.548,1	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	1.191.601,0
14 DİĞER ALACAKLAR	9.159.652,4	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	8.948.284,5
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	9.159.652,4	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK.KAR.HES.	62.468,3
15 STOKLAR	78.293.980,2	371 DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİĞER YÜK KAR.HES. (-)	-40.279,4
150 İLK MADDE VE MALZEME	76.290.872,4	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	8.925.303,6
151 YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	196.833,4	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	792,1
152 MAMÜLLER	315.678,3	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	363.405.686,2
153 TİCARİ MALLAR	1.481.981,5	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	39.491.176,6
157 DİĞER STOKLAR	8.614,5	381 GİDER TAHAKKUKLARI	323.914.509,6
16 ÖN ÖDEMELER	216.708.873,7	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	40.355,7
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	87.651.889,7	397 SAYIM FAZLALARI	40.355,7
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	116.141.508,3	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	10.058.493.221,8
164 AKREDİTİFLER	4.986.438,5	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	4.268.211.007,3
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	2.871.307,7	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	4.990.080,2
167 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLER	5.057.729,5	404 TAHVİLLER HESABI	4.216.858.560,3
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	47.303.397,8	407 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	137.065.992,2
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	43.515.819,6	408 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-97.758.086,2
181 GELİR TAHAKKUKLARI	3.787.578,2	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	7.054.460,7
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	1.223.625,3	41 UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	3.845.725.875,0
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	1.220.242,6	410 DIŞ MALİ BORÇLAR	3.845.725.875,0

197 SAYIM NOKSANLARI	3.382,7	42 FAALİYET BORÇLARI	177,0
2 DURAN VARLIKLAR	50.726.409.964,4	429 DİĞER FAALİYET BORÇLARI	177,0
21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	2.441.824,8	43 DİĞER BORÇLAR	7.377.095,9
217 MENKUL VARLIKLAR	2.441.824,8	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	7.047.724,1
22 FAALİYET ALACAKLARI	258.478.852,2	438 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE	7.294,7
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	237.391.441,4	439 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	322.077,1
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	4.256.240,9	44 ALINAN AVANSLAR	3.966,3
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.213.875,1	440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	3.966,3
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	15.617.294,9	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	77.449.139,1
23 KURUM ALACAKLARI	376.186.965,3	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	77.420.269,7
230 DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	20.376.227,1	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	28.869,4
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	330.775.353,2	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.859.725.961,1
234 TÜREV URUN ALACAKLARI HESABI	18.590.868,5	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	197.108.325,1
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	6.444.516,5	481 GİDER TAHAKKUKLARI	1.662.617.636,0
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	823.866.084,8	5 ÖZ KAYNAKLAR	41.244.833.797,7
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	419.375.649,4	50 NET DEĞER	5.360.546.840,1
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	857.468.665,2	500 NET DEĞER	5.360.546.840,1
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	24.281.689,8	51 DEĞER HAREKETLERİ	-20.811.535,5
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-477.560.556,0	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-20.811.535,5
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR	300.636,4	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	44.512.833.104,3
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	48.836.384.675,1	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	44.512.833.104,3
250 ARAZI VE ARSALAR	42.879.771.108,9	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-16.700.643.876,9
251 YER ALTİ VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	2.064.812.709,2	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-16.700.643.876,9
252 BİNALAR	4.176.281.443,5	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	8.092.909.265,6
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	183.862.063,0	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	8.092.909.265,6
254 TAŞITLAR	59.923.843,4	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	0,0
255 DEMİRBAŞLAR	226.752.765,7		
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	102.044.132,3		
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.866.195.223,7		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	1.993.851.644,6		
259 YATIRIM AVANSLARI	15.280.188,2		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	141,1		
260 HAKLAR	36.614.077,2		
263 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	0,0		
264 ÖZEL MALİYETLER	765.369,9		
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	28.343,3		
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-37.407.649,3		
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	428.389.771,4		
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	90.654.961,2		
281 GELİR TAHAKKUKLARI	337.734.810,2		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	661.649,8		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	3.651.352,9		
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	650.972,6		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-3.640.675,6		
AKTİF TOPLAMI	54.389.864.025,3	PASİF TOPLAMI	54.389.864.025,3
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR		9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR	
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	720.933.818,8	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	720.933.818,8
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	718.545.862,9	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	718.545.862,9
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	938.878,1	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	938.878,1
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.449.077,7	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	1.449.077,7
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	1.799.517.213,8	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	1.799.517.213,8
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	1.651.114.522,7	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	1.651.114.522,7
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	148.402.691,2	923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	148.402.691,2
93 VERİLEN GARANTİLER	2.323.559.551,9	93 VERİLEN GARANTİLER	2.322.192.975,6
930 VERİLEN GARANTİLER	1.502.625.048,3	931 VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	1.502.625.048,3
932 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	439.603.610,5	933 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	438.237.034,2

934 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ HESABI	381.330.893,2	935 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	381.330.893,2
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHAKKUK	133.079.871,7	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHAKKUK	133.079.871,7
940 DEĞERLİ KAĞIT AMBARLARI	9.119.359,0		
942 ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KAĞITLAR	5.788.901,6		
944 YOLDAKİ DEĞERLİ KAĞITLAR	36.638,0	945 DEĞERLİ KAĞIT İŞLEMLERİ	14.944.898,6
946 ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR	18.528.439,9	947 ÖZEL TAHAKKUKLAR	18.528.439,9
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	99.606.533,3	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	99.606.533,3
95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	479.589.393,8	95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	479.589.393,8
950 KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	475.514.853,6	951 KREDİ ANLAŞMALARI	475.514.853,6
954 RİSK HESABI ALACAKLARI	4.068.932,9	955 RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI	4.068.932,9
956 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	5.607,4	957 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	5.607,4
96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	293.238.720,5	96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	293.238.720,5
962 BİLİMSEL PROJELER HESABI	293.180.839,3	963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	293.180.839,3
964 KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI	57.808,4	965 KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER KARŞILIĞI HESABI	57.808,4
968 İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER HESABI	72,8	969 İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER KARŞILIĞI HESABI	72,8
97 DİĞER NAZIM HESAPLAR	477.897.969,0	97 DİĞER NAZIM HESAPLAR	477.897.969,0
970 TÜREV PİYASASI BORÇLARI HESABI	230.890.369,0	971 TÜREV PİYASASI BORÇLARI KARŞILIĞI HESABI	230.890.369,0
972 TÜREV PİYASASI ALACAKLARI HESABI	247.007.600,0	973 TÜREV PİYASASI ALACAKLARI KARŞILIĞI HESABI	247.007.600,0
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.471.355.269,0	99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.472.721.845,2
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	86.561.629,2		
991 MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ	1.198.355,2	992 MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI	1.198.355,2
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	8.377.929,1		
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.375.217.355,5	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	1.471.523.490,1
GENEL TOPLAM	62.089.035.833,9	GENEL TOPLAM	62.089.035.833,9

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.
- Borçlanma senetleri muhasebe kayıtlarındaki değerler üzerinden raporlanmıştır.
- Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.
- Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.
- Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerce tahsisli olarak kullanılan taşınmazın değeri 21 trilyon 310 milyar 745 milyon TL'dir.
- Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin muhasebe sistemlerinin uluslararası standartlara uyumlu olmasını ve gerçeğe uygun mali tablolar üretmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe kayıt ve işlemlerinin belirli standartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tarafından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği yayımlanmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde parasal olmayan varlıkların raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi amacıyla, enflasyon düzeltmesine tabi tutulması hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda 2023 ve 2024 yıllarında genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından enflasyon düzeltmesi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Enflasyon düzeltmesi uygulaması ilk defa 2023 yılında gerçekleştirildiği için "Enflasyon Düzeltmesi Sonucu" doğrudan Özkaynak ana hesap grubu içerisindeki Net Değer'e aktarılmış olup 2024 yılında ise Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmıştır.

EK 2: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)

	2024	% Dağılım
FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (A)	13.201.112.752,0	100,0
Personel Giderleri	2.697.018.544,1	20,4
Memurlar	2.163.739.364,0	16,4
Sözleşmeli Personel	189.437.057,8	1,4
İşçiler	250.507.430,5	1,9
Geçici Süreli Çalışanlar	45.312.670,0	0,3
Diğer Personel	34.476.022,6	0,3
Milletvekilleri	1.246.479,9	0,0
Cumhurbaşkanı Ödeneği	2.196,0	0,0
İstihbarat Personeli	12.297.323,4	0,1
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	333.515.351,0	2,5
Memurlar	246.519.347,7	1,9
Sözleşmeli Personel	19.294.925,2	0,1
İşçiler	48.132.728,9	0,4
Geçici Süreli Çalışanlar	8.520.097,3	0,1
Diğer Personel	10.016.708,6	0,1
Milletvekilleri	50.261,3	0,0
İstihbarat Personeli	894.751,3	0,0
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	86.530,7	0,0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	717.298.058,0	5,4
Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	5.945.192,1	0,0
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	294.620.081,6	2,2
Yolluklar	22.372.637,3	0,2
Görev Giderleri	57.916.514,2	0,4
Hizmet Alımları	316.770.271,1	2,4
Temsil ve Tanıtma Giderleri	2.462.209,0	0,0
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	11.009.530,7	0,1
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	2.393.845,4	0,0
Tedavi ve Cenaze Giderleri	3.807.776,6	0,0
Faiz Giderleri	1.818.329.523,2	13,8
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	1.435.555.059,7	10,9
Dış Borç Faiz Giderleri	206.953.582,1	1,6
İskonto Giderleri	37.316.155,2	0,3
Türev Ürün Giderleri	16.132.161,9	0,1
Kira Sertifikası Giderleri	120.276.219,2	0,9
Finansal Kiralama Borçlanma Maliyeti Giderleri	2.096.345,2	0,0
Cari Transferler	3.930.435.271,6	29,8
Görevlendirme Giderleri	1.265.455.684,6	9,6
Hazine Yardımları	980.854.153,2	7,4
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	141.813.735,1	1,1
Hanehalkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	451.898.084,2	3,4
Yurtdışına Yapılan Transferler	29.955.914,8	0,2
Gelirden Ayrılan Paylar	1.060.457.699,7	8,0
Sermaye Transferleri	666.781.794,7	5,1
Kurum, İşletme ve Hanehalkına Yapılan Sermaye Transferleri	608.213.795,4	4,6
Yurtdışı Sermaye Transferleri	1.854.962,6	0,0
Hazine Yardımları	56.713.036,7	0,4
Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.284.147.222,7	9,7
Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Kur Farkları	84.512.698,3	0,6
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	339.246,3	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	5.348,4	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	1.386.341,0	0,0
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	0,0	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsî Borç Stokundaki Artış	803.987.633,8	6,1
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	6.817.548,2	0,1
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	0,0	0,0

Türev Ürünlerin Değişiminden Kaynaklanan Giderler	21.900.675,7	0,2
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	365.197.731,0	2,8
Amortisman Giderleri	664.306.150,8	5,0
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	639.788.537,7	4,8
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	24.416.052,9	0,2
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	101.560,2	0,0
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	103.771.905,1	0,8
Kırtasiye Malzemeleri	5.952.814,8	0,0
Beslenme/Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	521.485,5	0,0
Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	7.709.572,6	0,1
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	4.684.958,3	0,0
Temizleme Ekipmanları	2.889.873,3	0,0
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	3.144.267,8	0,0
Yiyecek	17.435.211,9	0,1
İçecek	800.115,9	0,0
Canlı Hayvanlar	39.020,6	0,0
Zirai Maddeler	737.964,0	0,0
Yem	65.107,1	0,0
Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	12.751.305,3	0,1
Yedek Parçalar	5.502.775,4	0,0
Nakil Vasıtaları Lastikleri	271.195,4	0,0
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	14.880.696,2	0,1
Spor Malzemeleri Grubu	268.362,8	0,0
Basınçlı Ekipmanlar	51.468,2	0,0
Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	26.065.710,2	0,2
Karşılık Giderleri	23.306.745,3	0,2
Takipteki Kurum Alacakları Karşılıkları	26.823,7	0,0
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	23.190.250,2	0,2
Kurumlar Vergisi Karşılıkları	62.468,3	0,0
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	27.203,2	0,0
Satışların Maliyeti	21.261.494,1	0,2
Satılan Mamuller Maliyeti	5.561.295,3	0,0
Satılan Ticari Mallar Maliyeti	14.313.578,3	0,1
Satılan Hizmet Maliyeti	1.386.620,5	0,0
Dönem Giderleri	5.057,4	0,0
Araştırma ve Geliştirme Giderleri	1.811,2	0,0
Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	1.272,4	0,0
Genel Yönetim Giderleri	699,9	0,0
Çalışmayan Kısım Gider ve Zararlar	6,7	0,0
Finansman Giderleri	1.267,1	0,0
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	505.322.224,1	3,8
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	502.865.861,4	3,8
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	1.724.398,4	0,0
Kurum Alacaklarından Silinenler	731.477,8	0,0
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	486,5	0,0
Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	2.710.343,8	0,0
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	2.515.961,9	0,0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderleri	57.778,4	0,0
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	1.613,3	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	111.663,8	0,0
Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	23.326,5	0,0
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	161.763.544,8	1,2
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	161.763.544,8	1,2
Diğer Giderler	271.139.521,2	2,1
Hazine Taşınmazlarının Satışından Mahalli İdarelere Paylar	24.543,9	0,0
Tarımsal Alan Satış İndirimi	35,4	0,0
2/B Satış İndirimi	1.107,8	0,0
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	271.113.834,1	2,1

FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (B)	11.716.726.699,9	100,0
Vergi Gelirleri	8.957.747.995,0	76,5
Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	2.639.664.879,1	22,5
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	86.878.936,2	0,7
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	4.138.771.564,7	35,3
Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergi	1.707.249.615,1	14,6
Damga Vergisi	162.650.657,0	1,4
Harçlar	222.417.146,8	1,9
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	115.196,1	0,0
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	484.251.980,5	4,1
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	112.963.585,8	1,0
Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	36.937.434,4	0,3
KIT ve Kamu Bankaları Gelirleri	61.761.523,1	0,5
Kurumlar Hasılatı	28.743,9	0,0
Kurumlar Karları	28.149.926,1	0,2
Kira Gelirleri	206.263.400,2	1,8
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	38.147.367,1	0,3
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	242.226.137,1	2,1
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	33.312.142,0	0,3
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan	480,8	0,0
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	2.710.607,5	0,0
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	34.036.221,3	0,3
Proje Yardımları	7.627.938,8	0,1
Özel Gelirler	17.904.811,7	0,2
Hizmet Sunumu Karşılığı Alınan Gelirler	146.633.934,9	1,3
Diğer Gelirler	1.426.472.651,8	12,2
Faiz Gelirleri	532.324.107,8	4,5
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	280.671.154,4	2,4
Para Cezaları	449.393.550,0	3,8
Diğer Çeşitli Gelirler	164.083.839,5	1,4
Sermaye Gelirleri	10.552.618,5	0,1
Taşınmaz Satış Gelirleri	1.493.421,1	0,0
Taşınır Satış Gelirleri	149.576,7	0,0
Menkul Kıymet ve Varlık Gelirleri	275.486,1	0,0
Diğer Sermaye Satış Gelirleri	8.634.134,7	0,1
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	586.178.479,5	5,0
Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumlu Kur Farkları	132.903.815,2	1,1
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	873.653,2	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	92,4	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	3.058.495,0	0,0
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	36.086,7	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalış	96.776.559,6	0,8
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	51.051.923,7	0,4
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	87.471,2	0,0
Türev Ürünlerin Değişiminden Kaynaklanan Gelirler	35.105.563,8	0,3
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	266.284.818,8	2,3
Konusu Kalmayan Karşılık Gelirleri	214.532,5	0,0
Takipteki Kurum Alacakları Karşılıklarından Kaynaklananlar	9,9	0,0
Kıdem Tazminatı Karşılıklarından Kaynaklananlar	213.648,9	0,0
Diğer Borç ve Gider Karşılıklarından Kaynaklananlar	873,7	0,0
Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	2.632.899,4	0,0
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G.	301.051,7	0,0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G.	162.942,9	0,0
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G.	26.730,9	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G.	51.626,7	0,0
Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G.	1.434.772,8	0,0
Döner Sermayeli İşletmelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G.	655.774,3	0,0
Diğer Gelirler	6.449.405,7	0,1
Özel Hesap Gelirleri	6.449.405,7	0,1

İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR TOPLAMI (C)	1.086.604.875,4	
Vergi Gelirleri	1.070.313.011,1	
Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	56.448.078,8	
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	439.383,4	
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	1.007.061.374,7	
Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergi	2.109.381,8	
Damga Vergisi	1.386.451,0	
Harçlar	2.796.791,6	
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	71.549,8	
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.110.443,0	
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	519.914,3	
Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	56.227,5	
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	16.817,5	
Kurumlar Hasılatı	30,6	
Kurumlar Karları	15.297,0	
Kira Gelirleri	493.933,3	
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.222,9	
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	371.989,5	
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	11.588,9	
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	125.510,2	
Proje Yardımları	79.557,3	
Özel Gelirler	155.333,2	
Hizmet Sunumu Karşılığı Alınan Gelirler	0,0	
Diğer Gelirler	14.687.129,6	
Faiz Gelirleri	439.767,7	
Kiş ve Kurumlardan Alınan Paylar	889.367,7	
Para Cezaları	12.323.416,8	
Diğer Çeşitli Gelirler	1.034.577,4	
Sermaye Gelirleri	120.738,9	
Taşınmaz Satış Gelirleri	117.042,0	
Taşınır Satış Gelirleri	2.833,8	
Diğer Sermaye Satış Gelirleri	863,1	
Diğer Gelirler	1.563,3	
Özel Hesap Gelirlerinden İade	1.563,3	
NET GELİR (D = B - C)	10.630.121.824,5	
ENFLASYON DÜZELTMESİ KARLARI (E)	112.551,7	
ENFLASYON DÜZELTMESİ TOPLAMI (F)	10.663.787.641,4	
Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	47.367,4	
Mali ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	943.443,4	
Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	8.118.069,4	
Arazi ve Arsalar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	9.372.154.240,0	
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	361.605.801,2	
Binalar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	676.596.983,1	
Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	27.037.890,1	
Taşıtlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	9.235.609,0	
Demirbaşlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	6.563.124,6	
Maddi Duran Varlıkların Birikmiş Amortismanlarına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi (-)	-235.032.083,5	
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri (-)	-108.413.483,5	
Binalar (-)	-115.634.434,2	
Tesis, Makine ve Cihazlar (-)	-5.721.310,7	
Taşıtlar (-)	-3.597.413,0	
Demirbaşlar (-)	-1.665.442,2	
Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	436.517.196,7	
FAALİYET SONUCU ((D+E+F) - A)	8.092.909.265,6	

- 1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.
- 2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.
- 3) Nakit esasına göre kayıt ve takip edilen bütçe giderleri ve bütçe gelirleri; yasama organı tarafından analitik bütçe sınıflamasına uygun olarak kamu kaynaklarından ödeme yapma yetkisi (ödenek) ve tahsilat yapma yetkisinin takibine yönelik olarak kullanılırlar. Nazım karakterli olarak kullanılan bütçe giderleri ve bütçe gelirleri hesaplarının; faaliyet hesapları grubundaki gelirler ve giderler hesaplarından bağımsız olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması gerekir.
- 4) Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.
- 5) Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.
- 6) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin muhasebe sistemlerinin uluslararası standartlara uyumlu olmasını ve gerçeğe uygun mali tablolar üretmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe kayıt ve işlemlerinin belirli standartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tarafından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği yayımlanmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde parasal olmayan varlıkların raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi amacıyla, enflasyon düzeltmesine tabi tutulması hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda 2023 ve 2024 yıllarında genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından enflasyon düzeltmesi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Enflasyon düzeltmesi uygulaması ilk defa 2023 yılında gerçekleştiği için "Enflasyon Düzeltmesi Sonucu" doğrudan Özkaynak ana hesap grubu içerisindeki Net Değer'e aktarılmış olup 2024 yılında ise Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmıştır.